

Építész- vagy építőmérnök?

MITŐL MÁS A BELSŐÉPÍTÉSZ A LAKBERENDEZŐTŐL? JOBB-E AZ EGYIK A MÁSIKNÁL?

Boros Eszter
okl. építéstervező-művész

Sokszor téma szakmai berkekben az építőmérnök és az építész közti különbség, vagy a belsőépítész lefokozása lakberendezővé. Gyakran összekeverik a fogalmakat, és sokszor még az ilyen irányú érdeklődéssel rendelkezők is csak abban látják a különbséget, hogy az építésztechnológiai szakhoz kell rajzfelvételi is. Valójában egymáshoz szorosan kötődő, de mégis önálló szakmákról van szó.

ÉPÍTÉSZ

A legáltalánosabb értelemben – az a szakember, aki az építendő igényeit a környezettől elhatárolt 3D-s elemekkel (falakkal, tetővel stb.) egy épületben megfogalmazza, kiegészítve ezeket a téregyütteseket díszí-

tőelemeik, szerkezetük jellemzőivel, amelyek a terek elhatárolására funkcionálisan alkalmasak, valamint esztétikai élményt is nyújtanak, egyúttal kényelmi szempontokat is figyelembe vesznek. Az építészeti oktatásról 2003-ban az Építészek

Európai Tanácsa (Architects Council of Europe) is kiadott egy állásfoglalást. Eszerint – az UIA (Union Internationale des Architectes) alapelveivel egyezően – az elméleti egyetemi képzésnek legalább öt-évesnek kell lennie. Ezt egy-három

éves szakmai gyakorlat kell, hogy kövesse. A gyakorlat célja hogy a végzett hallgató megtanulja az építészeti projektek menedzselését, megismerje a szakmagyakorlást, valamint vezetői és kommunikációs ismereteket szerezzen.

ÉPÍTÉSZMÉRNÖK

Az építésszmérnök épületek tervezésével hivatásszerűen foglalkozó, egyetemi képzésű mérnök.

Az építésszmérnök különböző rendeltetésű épületeket, épületszerkezeteket tervez és méretez, építéstechnológiákat dolgoz ki, a kivitelezést szervezi, koordinálja, ellenőrzi, valamint az épületek műszaki átadásával, fenntartásával, átalakításával, korszerűsítésével kapcsolatos teendőket látja el.

Az építésszmérnök az Európai Unió besorolása szerint a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások főcsoportjába, a műszaki, informatikai és természettudományi foglalkozások csoportjába, az ipari, építőipari mérnökök csoportjába tartozó foglalkozás.

A 19. század első feléig az építési projektek tervezésével és felügyeletével foglalkozó szakemberek nem feltétlenül végeztek felsőfokú iskolát. Ezt a feladatot az építőmesterek vagy földmérnökök látták el, akik sok év gyakorlati tapasztalat után kapták ezt a címet.

Feladatai:

- épületek tervezése, azok megvalósítására, illetve helyreállítására vonatkozóan részletes műszaki leírás és tervek készítése;
- építészeti elméletek, módszerek kidolgozása és alkalmazása;
- az építéssel kapcsolatos építéstechnológia megtervezése és megszervezése;

- a kivitelezés helyszínének szemrevételezése és felmérése;
- a kivitelezés szervezése és koordinálása, a minőség folyamatos ellenőrzésének megszervezése és végrehajtása, a kész épület műszaki átadása;
- kapcsolattartás és egyeztetés a műszaki területek szakembereivel.

Manapság az építészetben belül is kialakult több új szakmai irányvonal. Ha csak a számítógépes tervezőszoftvereket nézzük, ma már egyre ritkább, hogy kézzel rajzolunk, viszont a technika fejlődésének hála, képesek vagyunk élethű látványterveket is készíteni az ügyfeleink számára. Vannak, akik kimondottan ezen a területen fejlesztik tudásukat tovább és kizárólag 3D-s látványterveket, videókat készítenek az épületekről.

A kivitelezés során ma már legideálisabb esetben a generálkivitelezővel karöltve bonyolítják le az építések a kivitelezés szervezését, egyeztetéseket.

Sajnálatos módon a bürokrácia ezen a területen is sok felesleges és értelmetlen papírmunkát zúdít mindenki nyakába. Sok változás történt a tervek benyújtása terén is; eddig engedélyezési tervdokumentáció kellett, most egyszerűsített bejelentés van (sajnos nem egyszerű annyira, mint ahogy a neve sugallná). ÉTDR-rendszeren keresztül az ügyfélnek kell(ene) feltöltenie a saját dokumentumait, ez általában annyira „egyszerű”, hogy az építész kéri meg, hogy tegye meg a nevében. Legújabbban a kivitelező által elkövetett műszaki hibákért is az építész vonható felelősségre.

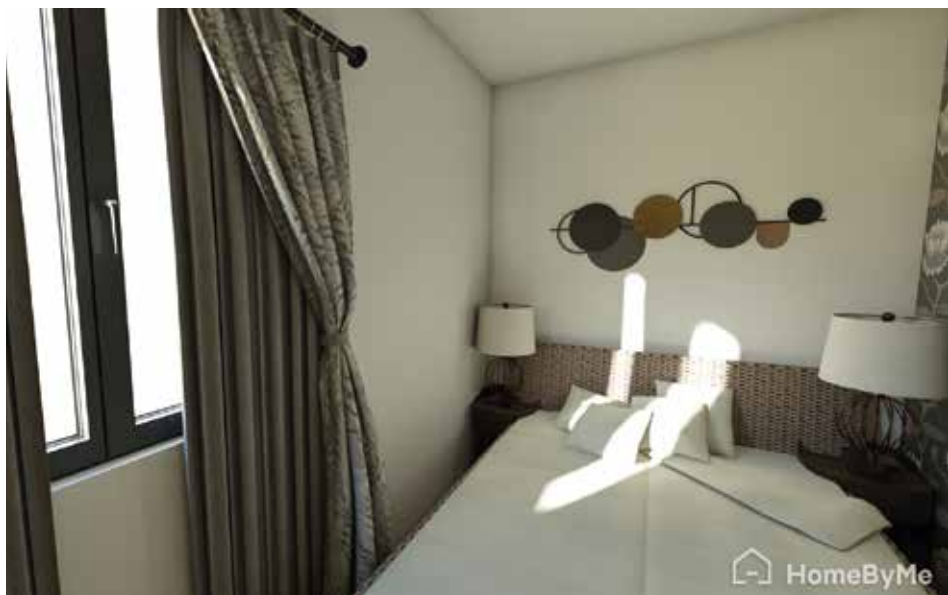
Megkülönböztetünk É-s és É/1-es építész. Az É-s kamarai besorolást azok az építészek kapják, akik letöltik a minimum két év gyakorlatot és ezt igazolni tudja nekik egy É-s vagy É/1-es építész. Leteszik a jogosultsághoz szükséges vizsgát és innentől kezdve tervezhetnek bizonyos korlátozásokkal. Az É/1-es építészek a vezető tervezők, akik nagyobb csapatokat, állami projekteket is levezényelhetnek, ehhez is vizsgát kell tenni.

Építész mérnök végzettséggel emellett, hogy építészként vagy bel-

sőépítészként dolgozunk, elhelyezkedhetünk projektmenedzserként, projektvezetőként, projektmérnökként, építésvezetőként, műszaki vezetőként, létesítményvezetőként is. Mivel az állami szerveknél szükséges az építés hatósági ügyintéző és a városi főépítész is, ezért az állami szférában is van építész mérnök állás.

ÉPÍTÉSZTERVEZŐ-MŰVÉSZ/ ÉPÍTŐMŰVÉSZ

Ezzel kapcsolatban vannak személyes tapasztalataim is a Nyugat-magyarországi Egyetem berkein belül. A képzés során olyan széles körű ismereteket kaptunk, melyek lehetőséget biztosítanak, hogy építész- és belsőépítész-stúdiók, vállalkozások, hatóságok és egyéb intézmények alkalmazásában az épített környezet tervezésében, menedzselésében, az épített és tárgyi környezet alakításában kreatívan tudjunk részt venni és kritikai véleményt formálni. Az egyetemi éveim során belekóstolhattam a település-, belsőépítészeti, bútortáj- és kerttervezési feladatokba, valamint épületszerkezetek, épü-

letgépészet, kivitelezés bugyraiba ugyanúgy, ahogy volt mintázás/plasztika, festészet, kreatív tervezés stb. Az elméleti óráinkon építészet-történetet, antropológiát, filozófiát, ökológiát, ábrázoló geometriát és még sok más tanultunk.

A művészeti típusú építészképzés sajátossága, hogy szemléletben és tematikájában képviseli az építészet művészeti és műszaki aspektusainak egységét, segíti az ehhez szükséges alkotói készségeknek, műveltségnek és ismereteknek az elsajátítását.

MA végzettséggel okleveles építésztervező-művész diplomát ad és jellemzően a fentebb bemutatott építész mérnökként vagy belsőépítészként helyezkedhetünk el vele. Itt is vonatkozik mindenkire a jogosultság megszerzéséhez szükséges gyakorlati idő és vizsga letétele.

csatornák, építőanyagok, térképek, vízszabályozási rendszerek és ma már a környezettudatos mindennapi élet lehetőségei is ide tartoznak.

kel. Nincs olyan területe a civilizált életnek, ahol hétköznapi emberként ne profitálnánk az építőmérnökök munkájából.

”

Manapság az építészetben belül is kialakult több új szakmai irányvonal. Ha csak a számítógépes tervezőszoftvereket nézzük, ma már egyre ritkább, hogy kézzel rajzolunk, viszont a technika fejlődésének hála, képesek vagyunk élethű látványterveket is készíteni az ügyfeleink számára.

ÉPÍTŐMÉRNÖK

Olyan műszaki foglalkozás, amely az ipari, építőipari mérnökök alcsoportjába tartozik. Szerkezeti vagy építéstechnológiai szempontból bonyolultabb építményeket, mint például ipari épületeket, hidakat, alagutakat, gátakat stb. tervez, kivitelez, építési módszereket, anyagokat és minőségi szabványokat határoz meg. Emellett építési munkákat irányít, koordinál, fenntartási és javítási munkákat szervez. Az építőmérnökök alkotásait nap mint nap használjuk: épületek, utak, vasutak, hidak, alagutak, vízellátás és

Az építőmérnökök felelőssége talán a legnagyobb a mérnöki tevékenységek közül, kisebb mérnöki hibák is emberéletet követelhetnek. Alkotásaik leginkább befolyásolják a természetet, mivel akár folyók útját is tudják befolyásolni, hegyekbe fúrni alagutakat stb. A természeti vagy ember által okozott katasztrófák elhárításában is fontos a szerepük.

Az építőmérnökök jellemzően nem magánszemélyeknek dolgoznak, hanem az egész társadalom problémáira találnak megoldást az általuk tervezett és készített építmények-

Amit az építőmérnöki munka ad a társadalomnak:

- Gátakkal és csatornákkal segítik az öntözést, ezáltal az embereket élelemmel ellátó mezőgazdaságot, egyúttal védik a lakott területeket az árvizektől.
- Utakat építenek, amelyek a legkisebb településeket is bekapcsolják a civilizációba, lehetőséget biztosítva ezzel az ott élő gyerekeknek az oktatás elérésére, a betegeknek az orvoshoz jutásra, vagy a termelőknek, hogy eladhassák a terményeiket.

- Hidakat építenek, amelyek segítenek abban, hogy gyorsabban és gazdaságosabban átjuthassunk a folyókon vagy árkokon, szurdokokon, valamint más utak fölött átívelő hidakat, amik egyszerűsítik a városi közlekedést.
- A vasúti sínekkel lehetővé teszik több ezer ember biztonságos közlekedését.
- Nekik köszönhető, hogy az épületek, amikben élünk, dolgozunk, vásárolunk, ügyet intézünk, megállnak, biztonságosak és ellájták a feladataikat, amikre az építészmérnökök tervezték őket.
- Munkáikkal segítik a térképek, adatbázisok létrejöttét.

- vasútépítés
- vízépítés és vízgazdálkodás
- vízi közművek
- mérnöki környezetvédelem
- épületszerkezet-tervezés
- tartószerkezeti tervezés
- mélyépítés.

A jogosultságot itt is gyakorlati idő letöltéséhez és egy jogosultsági vizsgához kötik, az ehhez kapcsolódó kód a választott szakágtól függően változik (KÉ – közlekedési építőmérnök, T – tartószerkezeti építőmérnök stb.).

BELSŐÉPÍTÉS

Belsőépítésként ugyanazt a szakírányt kell elvégezni, mint ha építészek szeretnénk lenni, igaz, itt

elég a BA/BSC fokozat ahhoz, hogy belsőépítésként dolgozzunk. A belsőépítész alakítja a belső tereket. Meglévő épületek átalakítása során falakat mozgathat, helyiségeket helyez át, funkciókat cserél fel, majd megtölt tartalommal, színnel, anyagokkal, dekorációval, fénnel. Egyszerűsítve, otthonokat teremt. Ugyanezt teszi egy kávézó, múzeum, üzlet vagy szálloda esetében is, a különbség a megrendelői igény, funkció, célcsoport, lépték, és természetesen a felhasznált anyagok és a rá szánt összeg között van.

Új építésű házaknál az építésszel szorosan együttműködve készül az épület külső és belső designja, egymással párhuzamosan a vevői igényeket figyelembe véve. A belsőépítész munkája során elkészíti a belső terek falnézeteit, látványtervét, csempekiosztást, lámpatestek/kapcsolók helyét jelöli ki.

Építészeti alapismeret, a bútortervezéshez némi faipari ismeret, naprakész rálátás a hazai és nemzetközi stílusirányzatokra, termékekre nélkülözhetetlen ebben a szakmában. A termékek elérhetőségéről is mindent tudni kell, hogy honnan és mennyiért lehet beszerezni, a járólapoktól a lámpákon, tapétákon át az étkezőgarnitúrákig, mindent. Tudni kell alkalmazni a szakági tervezők tudását, hisz adott esetben a belsőépítész fogja össze az ő munkájukat is,

Építőmérnökként a következőkre lehet szakosodni:

- geoinformatika
- földmérés
- építőanyagok vizsgálata
- magasépítés
- fotogrammetria és térinformatika
- geotechnika
- hídépítés
- útépítés

hasonlóan az építészhez. Adott esetben együtt kell dolgozni a gépész, statikus, elektromos tervező, grafikus, webszerkesztő kollégákkal is, ezért a projektmenedzseri véna sem árt. Ezenfelül már csak biztos stílusérzék, különböző stílusirányokban való jártasság, ügyfelekkel való remek kommunikációs készség kell ahhoz, hogy valaki jó belsőépítész legyen. Ennek ellenére sokan még ma is azt hiszik, hogy a belsőépítész „csak” berendezi a lakást, ezért gyakran összekeverik a lakberendezővel.

Megszerezhetjük a B-s és B/1-es jogosultságot is, melynél ugyanaz a követelmény, mint az építészmérnökök esetében és itt is a B/1-es a vezető belsőépítészt jelenti.

LAKBERENDEZŐ

A lakberendező egyszerűen fogalmazva meglévő, kész termékekkel rendezi be a már elkészült tereket. Esetenként kellő szakértelemmel kisebb bútorokat is tervezhet. Ide is megfelelő térlátásra, forma-, szín- és stílusérzékre, termékismeretre van szüksége.

Naprakész termék- és stílusismerettel kell rendelkeznie, hiszen napjainkban a gyártók nap mint nap piacra dobznak újdonságokat. Ezenfelül emberismeretre és kommunikációs képességre is nagy szüksége van, hiszen fel kell deríteni, hogy az adott megrendelőhöz, térhez mi illik. Erről megfelelő tervdokumentációt is kell készítenie, amit a megrendelő felé prezentál.

Nincs jogosultsági vizsgához és gyakorlati időhöz kötve, hogy önállóan dolgozzunk ebben a szakmában.

ENTERIÓRSTYLIST/ENTERIÓRDESIGNER

Nagyon friss szakma, de hasonló munkát végez az enteriőrstylist/

enteriőrdesigner is, mint a lakberendező. Az ő feladata adott terek „felöltöztetése” adott stílus mentén a divatvilágból ismert stylisthoz hasonlóan, stílusosan egy vizuális koncepciót követve teljesítik a megbízást. Jellemzően reklámfilm, divatfotózás háttérre, lakás, üzlethelyiség, kávézó belső stb. kialakítása esetében alkalmazzák őket.

Az ő tudástárából sem hiányozhat a stílusérzék, anyag- és formaismeret, forgalmazók ismerete, aktuális nemzetközi trendek ismerete, és naprakész kell legyen a technikai-technológiai újdonságokban is.

Itt sincs jogosultsági vizsgához és gyakorlati időhöz kötve, hogy önállóan dolgozzunk ebben a szakmában.

OKLEVELES JELZŐ

Ez a titulus annak jár, aki egyetemi végzettséggel vagy MSC/MA végzettséggel rendelkezik.

Ahogy láthatjuk, fentebb a paletta nagyon széleskörűen árnyalt. Ezek a mérnökök és szakemberek egy-egy projekt során egymással is együttműködnek, egyszerre, hiszen mindenkinek megvan a saját területe, amiben tudásával és tapasztalatával hozzá tud járulni a feladat sikerességéhez. Vevői igényektől, a projekt milyenségétől függ, hogy a fentebb említett szakágakból kiket hívunk segítségül. Mindenkit megillet a tisztelet. ■

Forrás:

<https://hu.wikipedia.org/wiki/építész>
<https://hu.wikipedia.org/wiki/építőmérnök>
<https://hu.wikipedia.org/wiki/építészmérnök>
<https://www.geppetto.hu/belsoepitesz-lakberendezo-epitesz>
<http://skk.uni-sopron.hu/catdoc/list/cat/715/id/746/m/2984>